

JÓK A LEGJOBBAK KÖZÜL

Riport Dr. Csiszér Tamással

... Akinek a minőségügy a szakmája és valóban érti a lényegét, az magasra értékeli és elhivatottan műveli. Mindenki másnak attól függ a véleménye, hogy a gyakorlatban tapasztalja-e az értékteremtő erejét, illetve elfogadja-e a minőségügyi szakembert egyenrangú vagy legalább tárgyalóképes félnek a saját szakmájában. Fejlődni természetesen mindig lehet. Ennek egyik eleme a minőségügy tudományos jellegének erősítése...

Dr. Csiszér Tamás

- A neten olvastam részletes szakmai önéletrajzodat, mely imponáló tevékenységek sorozata. Ezúttal egy rövidített változatot szeretnék kérni!
- A pályámat - stílszerűen - PDCA-ciklusokban szoktam összefoglalni. Az első makrociklus a középiskolával kezdődött^[w1]. Szülői elvárásra és baráti invitálásra a Petrik Lajos Vegyipari Szakközépiskolába jelentkeztem, ahol '91-ben érettségiztem, majd egy évre rá technikus oklevelet szereztem. Az itt töltött évek a túlélésről szóltak: a tanulásnál fontosabbak voltak az iskolán kívüli elfoglaltságok, a tankönyvek helyett pedig inkább Hawking és Feynman írásait forgattam, nem kis részben Miskolczi István rendhagyó matematika órái hatására. Talán ezért sem működött a "kémia" a szaktanáraim egy részével, így minél előbb be akartam lépni a nagybetűs életbe. A sorkatonai szolgálat után előbb a Szerves Vegyipari

Kutatóintézetben dolgoztam fél évig, majd – megúnva a temérdek mosogatást és engedve a magasabb fizetés csábításának - az EGIS-be kerültem a minőségellenőrzési osztályra. A pénzzel és a munkabeosztással elégedett voltam, de nem tudtam elképzelni, hogy egész életemben mintavevő legyek. Itt kezdődött a második ciklus, a továbbtanulási lehetőségek azonosításával. A kémia adott volt, de a vegyipar nem vonzott. Így esett a választásom az egykori Könnyűipari Műszaki Főiskolára (KMF), ahol '95-ben indult a minőségbiztosítási szakirány. A könnyűiparról nem sokat tudtam, a minőségügyről pedig csak a GMP-előírások és az FDA-inspekciók jutottak eszembe, de Koczor Zoltán szenvedélyes bemutatója a nyílt napon meggyőzött. Sok szempontból meghatározóak voltak az itt töltött évek számomra. Néhány kiváló ember hatására elkezdtem élvezni a tanulást. Megéreztem a tudás örömét, a korábban csak a sportban megtapasztalt fejlődés élményét. Faltam az anyagtudományi jegyzeteket és megértettem a minőségügy lényegét is. Még hallgató koromban el is helyezkedtem a szakmában, egy tanácsadó cég gyakornokaként. Ahogy más szakmabeliek szokták mondani, fiatal voltam és kellett a pénz, ezért az akkor elterjedő ISO 9001-es rendszerek építésébe ugrottam fejest. Azonban néhány év elég volt rá, hogy szembesüljek a terület visszasságaival, ezért elkezdtem inkább informatikai rendszerek bevezetésének előszervezésével és folyamatok fejlesztésével foglalkozni, eleinte tanácsadóként, majd később projekt- és szervezeti vezetőként. Ez egészen 2009-ig tartott, ami alatt elvégeztem a Soproni Egyetem és a KMF közös okleveles mérnöki képzését is. Ekkor kezdődött a ma is tartó harmadik ciklus, ami az üzleti élet és a tudomány közötti átmenetről szól. Ennek részeként előbb adjunktusként, majd a 2014-es, soproni PhD fokozatszerzésem után docensként dolgoztam az Edutus Főiskolán. Innen 2017-ben, a Médiatechnológiai és Könnyűipari Intézet vezetőjének hívására igazoltam át az Óbudai Egyetem Rejtő Sándor Könnyűipari és Környezetmérnöki Karára, ahol jelenleg is dolgozom, immáron egyetemi docensi beosztásban. Emellett néhány éve a Szegedi Tudományegyetemen is tevékenykedem, elsősorban oktatásfejlesztési témákban, valamint tudományos főmunkatársként a Mezőgazdasági Karon. És ha ez még nem lenne elég, Lean Six Sigma tanácsadóként is részt veszek főként szolgáltatási folyamatok fejlesztésében. Természetesen a PDCA-ciklusokban számos DMAIC és Kaizen is megtörtént, de ezek részletezésétől megkímélem a nagyjérdeműt.

- *1997 óta foglalkozol folyamat- és minőségfejlesztéssel. Milyen sikereid voltak ezen a területen?*
- Sikerként élem meg a jóval több mint száz befejezett projektet, a több száz kollégával kialakított, időnként akár barátinak is mondható munkakapcsolatot, valamint a kidolgozott és a gyakorlatban bizonyított módszertanokat. Ezek közül kiemelném a szolgáltatási folyamatok fejlesztését, amelyben felkészült és tapasztalt szakértőnek mondanak. Büszke vagyok arra is, hogy a komoly munkaterhelés mellett tudtam időt szakítani a folyamatos szakmai fejlődésemre és a biztos családi háttér megteremtésére is.
- *Szakmai projektjeid közül melyekre vagy a legbüszkébb?*
- Néhány évvel ezelőtt egy nemzetközi bank magyarországi hitelezési folyamatainak fejlesztését volt szerencsém vezetni, amely az egész vállalatcsoport legsikeresebb projektje címet nyerte el. Emellett büszkén gondolok vissza a tavaly befejezett anyagtudományi kutatásunkra, amelyben – többek között - biobázisú szálakkal erősített, termoplaszt-mátrixú kompozitok lézersugaras technológiáit fejlesztettük. Végezetül megemlíteném egyik legutolsó munkámat, amely egy szolgáltató cég egyik szervezeti egységének lean-transzformációja volt. Itt sikerült a résztvevők gondolkodását olyan mértékben megváltoztatni, amely garanciája a további fejlődésnek.
- *Kutatói, fejlesztői tevékenységeid iránt milyen a honi befogadó készség?*
- Vegyes a kép. Voltak olyan innovációim, amelyek sikere engem is meglepett, de számos egyéb, számomra legalább olyan fontos újítások teljes érdektelenségbe fulladtak. Általánosságban azt tapasztalom, hogy

kevesen szeretnek elsőként lenni valamilyen újdonság alkalmazásában. Érezhető egyfajta sznobizmus is, amely a külföldi módszereket preferálja a hazai fejlesztésekkel szemben. Ha pedig mindez angolul kerül prezentálásra, a siker garantált, részben talán a kínos meg nem értés palástolásának szándéka miatt.

- *Szakmai ismereteid rendkívül széleskörűek! Miért fontos számodra a sokszínűség? Miért nem csak egy-két területre fókuszálsz?*
- A sokszínűség sajnos csak látszólagos. Alapvetően két területhez értek: a minőségügyhöz és az anyagtudományhoz, ráadásul ezeken belül is csak egy-két szűk ismeretkörnek vagyok a számomra elfogadható szinten a birtokában. A széleskörű tájékozottságot ugyanakkor nélkülözhetetlennek tartom. A körülöttünk lévő világ egy rendkívül komplex rendszer, ezért bármilyen apró részével is foglalkozunk, érdemes azt minél több szempontból megközelíteni. A minőségügyre ez különösen igaz, hiszen hiába mondjuk, hogy az eszköztárunk szektorfüggetlen, a gyakorlatban meg kell érteni az alkalmazott technológiát, foglalkozni kell az erőforrásokkal, kezelni kell a változást és gondoskodni kell a rentabilitással – hogy csak néhány dolgot említsek. Ez feltételezi a műszaki, a gazdasági és a menedzsment ismeretek meglétét is. Arról nem is beszélve, hogy néha pszichológusnak sem árt lenni.
- Mi vonzott az oktatói pályára? Miként ítéled meg a felsőfokú végzettségű fiatal szakemberek minőségi felkészültségét?
- Nem elsősorban az oktatás iránti vágy miatt döntöttem az akadémiai pálya mellett. Sokkal inkább a kutatás vonzott. Még hallgatóként azt láttam, hogy az egyetemeken felkészült emberek érdekes kérdésekkel foglalkoznak, számos újdonságot kitalálva. Ez a kép a felsőoktatásban töltött évek alatt árnyaltabb lett, de még mindig úgy vélem, hogy nincs annál inspirálóbb, mint a tudás fellegvárában folyamatosan fejlődni és fejleszteni. Azt gondolom ugyanis, hogy a tanítással én magam is rengeteget tanulok, részben az állandó felkészülésnek, részben a hallgatói interakcióknak köszönhetően. Én ezt élvezem talán a legjobban az oktatásban. A fiatalok felkészültségéről nincs teljeskörű képem. Az egyetemeken folyó munkákról is csak részinformációkkal rendelkezem. Ezek alapján azt látom, hogy akik minőségügyi szakirányon vagy posztgraduális képzésen tanulnak, azok kellő mennyiségben és minőségben megkapják a hozzáférést a szükséges tudáshoz. Ez különösen igaz az Óbudai Egyetem Rejtő Karának könnyűipari mérnöki alapképzésén tanulókra. Azért merem ezt kiemelni, mert az érdem nem az enyém, hanem a felkészült kollégáké, hiszen én mérnöki alapozó tárgyakat tanítok. Ahol csak egy-két kurzus keretében hallgatnak minőségügyi ismereteket, ott kevésbé igaz ez a megállapítás. Számos egykori junior kollégámnak kellett alapvető minőségügyi ismereteket megtanulnia a diploma megszerzése után, annak ellenére, hogy az egyetemen kapott ilyen irányú képzést. Ezek ráadásul nem egyszer a szabványos menedzsment rendszerekre fókuszálnak, aminek az eredményeképpen sokakban egy homályos, filozofikus kép alakul ki a szakmánkról, és nem ismerik meg az eszköztárunkat és az általuk elérhető kézzelfogható eredményeket.
- Hogyan látod a minőség presztízsét hazánkban? Amennyiben alacsonynak találod, milyen fejlesztési javaslataid vannak? Kérdezem ezt azért is, mert meggyőződésed: a minőség tudomány!
- Ez egy összetett kérdés, amelyre nem könnyű röviden válaszolni. Akinek a minőségügy a szakmája és valóban érti a lényegét, az magasra értékeli és elhivatottan műveli. Mindenki másnak attól függ a véleménye, hogy a gyakorlatban tapasztalja-e az értékkeremtő erejét, illetve elfogadja-e a minőségügyi szakembert egyenrangú vagy legalább tárgyalóképes félnek a saját szakmájában. Fejlődni természetesen mindig lehet. Ennek egyik eleme a minőségügy tudományos jellegének erősítése. Meggyőződésem, hogy a tudományosság nem a szakterület tárgyától, hanem a gondolkodásmódtól függ. Ha a minőségügy kérdéseit tudományos eszközökkel, -igényességgel és -etikával vizsgáljuk, ez elérhető. Egy másik lehetséges fejlesztési irány a szolgáltató-szemlélet erősítése. Úgy kell pozicionálnunk magunkat, mint egy

olyan kompetencia-központ, amely a működésfejlesztés eszköztárával képes javítani a szervezet eredményességén és hatékonyságán. Ennek kulcselemei a szisztematikus, mérésen és elemzésen alapuló monitoring és az optimalizálási tevékenységek koordinációja. Ha elérjük, hogy megkerülhetetlen tényezővé válik – nem a szabályozási követelmények miatt – a minőségügy a stratégiai és az operatív fejlesztések terén is, biztosan növelni tudjuk a szakmánk presztízsét.

- Magyar és angol nyelvű publikációid közül melyeknek volt a legjobb visszhangja?
- Elsőként a Koczor Zoltán szerkesztésével, remek szerzőtársakkal készített *Bevezetés a minőségügybe – A minőségügy gyakorlati kérdései* című könyvet említeném. Első nagyobb önálló munkám, *A hálózatszemlélet alkalmazási lehetőségei a minőségügyben* című könyvem is számos dicsérő kritikát kapott, számomra fontos szakemberektől. Angolul írt munkáim közül a konferencia meghívásokat és üzleti projekteket is generáló, a szabályozási hálózatok elemzéséről szóló cikkemet, valamint a kompozitok lézersugaras megmunkálásával kapcsolatos publikációimat emelném ki.
- *Úgy tűnik számomra, hogy gyorsan beilleszkedtél a Magyar Minőség szerkesztőbizottságába. Írásaidat örömmel olvasom. Ugye még sokáig tart a Krézi Kvaliti? Talán nem mindenki tudja, mit jelent a címben szereplő P betű?*
- Ha csak rajtam múlik, a Krézi Kvaliti rovat még sokáig fog tartani. Azonban néhány hete eljutott hozzám egy sokak által ismert kollégánk véleménye, miszerint ezek az írások nem viccesek és lejáratták a szakmát. A humor szubjektív, ráadásul a manapság domináns helyzetkomikumot kedvelők nem feltétlenül értik és értékelik az iróniát, ezért ebbe nem is érdemes mélyebben belemenni. Azonban a szakma lejárattásának vádjá elgondolkoztattott, hiszen a cikksorozat a szórakoztatás céljával készült, mindennemű sértő szándék nélkül. Amolyan összekacsintós-hátbaveregetős írások ezek, amelyek olvasásakor szembesülünk a szakmánk kérdéseinek ironikus megközelítésével, miközben tudjuk, hogy milyen fontos tudás birtokában is vagyunk. Minőségesként megtanultuk, hogy minden ügyfél véleménye fontos és értékes, ezért, ha akár csak egyvalaki érti félre ezt, tenni kell ellene. Így az interjú időpontjában még nem döntöttem el, hogy folytatom-e a rovatot, és ha igen, milyen módosításokkal. Ami a „P” betű jelentését illeti, meglepne, ha bárki tudná, ugyanis én sem ismerem. Szándékaim szerint ez egy „örült Q-betű” kívánt lenni, de ebből is látszik, hogy nem az számít, hogy az alkotó minek szánja a művét, hanem az, hogy a „fogyasztók” hogyan értelmezik.
- *Min dolgozol jelenleg? Milyen rövid és hosszabb távú terveid vannak?*
- Számos vasat izzítok most is a tűzben, a fejlődés reményében. Készülök a rehabilitációmra, egy új képzési koncepciót fejlesztetek többed magammal, részt veszek egy szakirányú továbbképzés és egy doktori iskola alapításában, intelligens anyagok alkalmazási lehetőségeit vizsgálom néhány speciális területen, illetve - nem utolsósorban - a Magyar Minőség Társaság (MMT) vezetőségével izgalmas stratégiai programokat indítunk. Ez utóbbi esetben akkor lennének elégedett, ha sikerülne az eddigieknél jobban mozgósítani az MMT tagságát és egy innovatív, öntudatos, sikeres szakmai közösséget hoznánk létre, amely képes egyesíteni és méltó módon képviselni a magyar minőségügyi szakmát.
- *Látva temérdek munkádat, csak félve kérdelem: miként regenerálódasz, mi a hobbid?*
- Nagycsaládosként és háztulajdonosként mindig akad tennivaló. Emellett igyekszem minden nap időt fordítani a sportra, még ha ez gyakran ki is merül a kerékpárral történő közlekedésben. Akkor alszom jól, ha szellemileg és fizikailag is elfáradok, ezért sokat olvasok, nem csak szakirodalmat. Ezen kívül próbálom követni a közélet eseményeit, beleértve a politikát és a sportot is. Ha pedig még mindig marad időm,

szívesen játszom a szavakkal. Ennek illusztrálásul hadd osszam itt meg egy tavaly elkövetett provokációm a lírával szemben, amelyet egy, a bemutatkozásomra vonatkozó felkérésre készítettem el.

Pesti nyolckor szülötteként,
s panel-flaszter kamaszaként,
mérnöknek sodort az élet,
megríkatva nénikémet.

Ifjú voltam, kellett a pénz,
tanácsadó lettem tüstént.
Minőségügy, folyamatok,
ezzel teltek hosszú napok.

Nem hagyott a lelkem békén
hűtlenségem kies bércén.
Visszahúzott gyökeremhez,
fizikához, vegyészethez.

Éltem most már bipoláris,
része lett a tudomány is.
Kutatásom területe
anyagok bőségs ismerete.

Hobbim nincsen. Sok a gyerek.
Illa berek, náda kerek.
Azért sportolok is kicsit.
Súlyom mázsa köré esik.

Kerékpárral közlekedem,
vonatot is jól ismerem.
Vezetni is tudok persze,
mint egy vízben úszó fejsze.

Álljon itt a mottóm végül:
nincs jobb e világon kívül,
ha írtod a veszteséget
s élvezed a nyereséget.

- Őszinte és alapos válaszaidat, s a befejező verset is nagyon szépen köszönöm!

Sződi Sándor